

Groene kerkendag Amersfoort 20 mei 2017 – presentatie Marijke van Duin

1. Het klimaatprobleem, korte uitleg oorzaak en gevolgen

- Houdt zich niet aan grenzen, alle landen, organisaties en bevolkingen moeten daarom meedoen met grote transitie, ook de kerken en andere religies. Politiek, maatschappelijk en industrieel beleid, VN.

2. Verbinding met ontwikkelingsvraagstuk

- Wie veroorzaakt klimaatverandering, wie is slachtoffer? Voorbeeld Fiji. Verschillende verantwoordelijkheden, ook in verband met:
- De ontwikkeling van arme landen in de knel. Veel geld nodig voor aanpassing en snelle overstap op groene energie, technologie delen. Klimaatrechtvaardigheid, SDGs.

3. Christelijke kerken internationaal, hoe zijn ze verbonden? Wat doen ze?

- Nederland: Raad van Kerken, Oikos, Groene Kerken, ICCO e.a. (*Henk vd Honing*)
- Europese Raad van Kerken, ECEN, ACT Alliance-Europe. Europese instellingen, CAN-Europe.
- Wereldraad van Kerken - klimaatwerkgroep, ACT Alliance. Klimaatverandering als ethisch probleem. VN-onderhandelingen: lobby, statements, oecumenische diensten, side events, handtekeningen, klimaatmarsen (pelgrimage). Samenwerking RKK, ook multireligieus, VN-ILC. Samenwerking seculier: CAN.

4. Theologie – scheppingsperiode

- Oecumenisch patriarch Bartholomeus in 1989: 1 september Dag van de Schepping – 4 oktober Dag van Franciscus → Scheppingsperiode. RK Paus ondersteunt dit in encycliek *Laudato Si'* 2015. Idem Wereldraad van Kerken en ECEN sinds 2000.
- Theologie / liturgie: eco-theologie laatste decennia in opkomst. Verschillende denominaties hebben verschillende invalshoeken maar zelfde doel. Conferenties, symposia, publicaties, seminariumopleidingen.

5. Praktijk nationaal en internationaal (*Henk vd Honing*)

- Energiebesparing, overstap op groene energie, zelf energie opwekken
- E-mobiliteit
- Consumentengedrag: geen of veel minder rood vlees eten - voorbeeld Brazilië; minder spullen kopen, meer 2^e hands; afval scheiden ivm recycling → circulaire economie
- Divesteren uit fossiele energie en herinvesteren in duurzame energie: kerken, banken, pensioenfondsen etc.
- CO2 uitstoot die (nog) niet kan worden teruggedrongen, compenseren → bosaanplant of groene projecten
- Invloed op politiek en bedrijfsleven uitoefenen: lokaal, nationaal, internationaal
- Elkaar aanspreken en stimuleren: netwerken, campagnes, sociale media, klimaatgesprekken: psychologische weerstand bespreekbaar maken → rol voor kerken?

(z.o.z.)

Websites en video's

www.ecen.org

<http://www.oikoumene.org/en/what-we-do/climate-change>

<http://www.oikoumene.org/en/what-we-do/climate-change/time-for-creation>

www.oikoumene.org/cop21photos

<http://actalliance.org>

<http://www.ktotv.com/video/00100808/celebration-oecumenique> (video)

<https://www.youtube.com/watch?v=yIPc4QTRjag> (video)

<https://www.youtube.com/watch?v=73K0Z-0hJxo> (video)

<http://catholicclimatemovement.global>

<http://seasonofcreation.org>

<http://www.interfaithstatement2016.org>

<http://interfaithclimate.org>

<http://ourvoices.net>

<http://www.greenfaith.org>

<http://www.climatenetwork.org>

<http://www.caneurope.org>

<https://globaldivestmentmobilisation.org>

<http://klimaatgesprekken.nl>

<http://www.fairclimatefund.nl>